

**AB MALİ YARDIMLARINA
İLİŞKİN
BÖLGESEL KONFERANSLAR**

**Malatya Konferansı
28–29 Şubat 2008**

MALATYA KONFERANS NOTU

Seminerin Konusu : *Türkiye’de AB Uyum Politikasının Uygulanması*
Bölgesel Konferansları – Malatya Konferansı

Seminerin Tarihi ve Yeri : 28–29 Şubat 2008 / *Malatya Altın Kayısı Oteli*

Katılımcılar : *Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu, Proje Teknik Yardım Ekibi, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Yerel Kurum ve Kuruluşlar*

Devlet Planlama Teşkilatı’nın yürütmekte olduğu, “*Ekonomik ve Sosyal Uyum Alanında Kapasite Geliştirme*” konusundaki teknik yardım projesi çerçevesinde Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan Stratejik Çerçeve Belgesi’nin ve IPA’nın “Bölgesel Kalkınma” ve “İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi” bileşenleri kapsamındaki Operasyonel Programların tanıtılmasını teminen düzenlenen bölgesel konferansların altıncısı 28–29 Şubat 2008 tarihleri arasında Malatya’da gerçekleştirilmiştir. Konferansa TR-B1 düzey II bölgesinde bulunan Bingöl, Tunceli ve Elazığ’ın yanı sıra TR–72 düzey II bölgesinde bulunan Kayseri, Sivas ve Yozgat illerinden çeşitli kurum ve kuruluş temsilcileri katılım sağlamıştır. Konferans kapsamında gerçekleştirilen Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı çalıştayına katılım sağlayan kurum temsilcilerinin iletişim bilgileri ekte sunulmaktadır. (EK–1)

Konferansa, Bakanlığımızı temsilen Bölgesel Rekabet Edebilirlik Programı Koordinasyon ve Uygulama Merkezi’nde görev yapan AB Uzmanı **Esmâ Meriç Meriçli TAŞAN**, AB Uzmanı **Mehmet Ali YILMAZ** ve AB Uzmanı **Nurettin ÖZDEN** katılım sağlamıştır.¹

Konferansın açılış konuşmaları sırasıyla Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu temsilcisi Sayın **Füsun ÇİÇEKOĞLU**, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı’ndan Daire Başkanı Sayın **Hülya TOKGÖZ**, Malatya Valisi Sayın **Halil İbrahim DAŞÖZ** ve Teknik yardım ekibinin lideri Sayın **Peter BONİN** tarafından yapılmıştır.

Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu temsilcisi Sayın **Füsun ÇİÇEKOĞLU** konuşmasında, Türkiye- Avrupa Birliği ilişkilerinin hem siyasi hem de ekonomik platformda 45 yıldır devam ettiğini belirterek ülkemizde Avrupa Birliği tarafından sağlanan mali yardımlar konusunda yeni bir yapılanmaya gidildiğini, 2001–2006 döneminde mali yardımlar konusunda benimsenen yaklaşımın değiştiğini ve mali yardımların 2007–2013 dönemi için aday ve potansiyel aday ülkeler için “*Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı - IPA*” adıyla tek bir başlık altında toplandığını belirtmiştir. Sayın ÇİÇEKOĞLU, bu yeni dönemde, IPA fonlarının hem Türkiye’deki bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarını gidermeyi hem de bütün olarak Türkiye’yi Avrupa Birliği’nin yakalamış olduğu gelişmişlik seviyesine yakınlaştırmayı amaçladığını belirtmiştir. Sayın ÇİÇEKOĞLU, 5 başlık altında yürütülecek Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı’nın bir diğer amacının ise aday ülkeleri üyelik sonrası yapısal fon uygulamalarına hazırlamak olduğunu altını çizmiştir.

¹ Bingöl Sanayi ve Ticaret İl Müdürümüz Yusuf ARSLAN ile Tunceli Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü’nden Mühendis Zafer KILINÇ konferansa ve çalışmaya aktif katılım sağlamıştır.

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'ndan Daire Başkanı Sayın **Hülya TOKGÖZ** konuşmasında, Avrupa Birliği Türkiye ilişkilerinin 1960'lara kadar uzandığını, Avrupa Birliği'nin Helsinki Zirvesinden sonra ülkemize sağlanan mali yardımların boyutunun değiştiğini, Avrupa Birliği mali yardımları kapsamında ülkemizde 2001–2006 döneminde Devlet Planlama Teşkilatı'nın öncülüğünde 33 ili kapsayan bölgesel kalkınma programlarının uygulandığını ve bu programlar sayesinde bahse konu illerdeki proje hazırlama ve uygulama kapasitesine katkıda bulunulduğunu belirtmiştir. Sayın TOKGÖZ, mali yardımlara ilişkin Avrupa Birliği yaklaşımının 2007–2013 dönemi için değiştiğini, bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltma ve az gelişmiş bölgelerin kapasitelerini artırma amaçlı olarak başlatılan Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı kapsamında ülkemizde 2007–2009 döneminde AB ve Türkiye katkısı ile birlikte yaklaşık 857 milyon Avroluk kaynak kullanılacağını ifade etmiştir. Sayın TOKGÖZ, bu süreçte stratejik koordinatör olarak görev alan Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nın, Türkiye'nin özellikle gelişmekte sıkıntı yaşayan bölgelerinde kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, sanayi ve ticaret odaları ve sivil toplum kuruluşları dahil olmak üzere bölgesel kalkınma konusunda inisiyatif alabilecek bütün kesimleri bilgilendirmek amacıyla bu tarz tanıtım konferansları düzenlediğini belirtmiştir.

Malatya Valisi Sayın **Halil İbrahim DAŞÖZ** konuşmasında, Malatya'da ve civar illerde 2004–2006 Mali İşbirliği Programlaması kapsamında Avrupa Birliği'nin bölgesel kalkınma programlarının uygulandığını ve bu programlar sayesinde Malatya'da büyük tecrübe kazandıklarını ifade etmiştir. Sayın DAŞÖZ, bölgeler arası farklılıkların giderilmesi ve Avrupa Birliği üyeliğine hazırlanılmasını teminen Birliğin yeni bir mali yardım sürecinin başladığını, bu süreçte her ilin birbirinin rakibi olduğunu, dolayısıyla bölgede proje üretme kapasitesinin artırılması gerektiğini ifade etmiştir. AB mali yardımlarının ülke düzeyinde genel yararları bulunmasının yanı sıra projelerin nihai faydalanıcıları sıfatıyla belediyelerin, reel sektörün, sivil toplum kuruluşlarının ve girişimcilerin bu kaynaklardan istifade edecek olmasının bu sürecin getirdiği spesifik faydalar olduğunu vurgulamıştır.

Teknik yardım ekibinin lideri Sayın **Peter BONİN** konuşmasında, yürütülen teknik yardım projesi ile IPA'nın 3. ve 4. bileşenleri kapsamındaki fonların etkin kullanımını teminen merkezdeki ilgili kurum ve kuruluşlarca çeşitli çalışmalar yapıldığını belirtmiştir. Bu kapsamda, gerek Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına ve gerekse ilgili Bakanlıklara teknik yardım verildiğini belirten Sayın BONİN, gerçekleştirilen bölgesel konferansların bu projenin ayrı bir bileşeni olduğunu ve bu konferans ile yerel düzeydeki aktörlerin bilgilendirilmesini amaçladıklarını ifade etmiştir. Sayın BONİN konferansta Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı, Bakanlıklarca hazırlanan Operasyonel Programlar ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından hazırlanan Stratejik Çerçeve Belgesi hakkında detaylı bilgi verileceğini belirtmiştir.

Açılış konuşmalarının akabinde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'ndan Planlama Uzmanı **Mesut KAMILOĞLU** AB Fonları ve Katılım Öncesi Yardım Aracı IPA'ya ilişkin genel bilgi vermiştir.

Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programına ilişkin olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndan AB Uzmanı **Nurettin ÖZDEN**, İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programına ilişkin olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan AB Uzmanı **Çağatay HALAT**, Çevre Operasyonel Programına ilişkin olarak Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan **Özlem AKYEL** ve Ulaştırma Operasyonel Programına ilişkin olarak da Ulaştırma Bakanlığı'ndan **İlhan CEYLAN** bilgi vermiştir.

Konferansın öğleden sonraki oturumunda Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı, İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı ve Çevre Operasyonel Programına ilişkin çalıştaylar düzenlenmiştir. Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı çalıştayı kapsamında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndan AB Uzmanı **Mehmet Ali YILMAZ** tarafından program içerisinde yer alan öncelik ve tedbirler katılımcılara detaylı bir şekilde sunulmuş, tedbirlerin daha iyi anlaşılmasını teminen örnek proje önerileri verilmiştir. Çalıştayı sonunda ise katılımcılar dört gruba ayrılarak kendilerinden Programın ilgili tedbirlerine ilişkin bir proje fikri üretmeleri istenmiştir. Çalıştay sonucunda hazırlanan proje fikirleri ekte sunulmaktadır. (EK-2)

Konferansın ikinci gününde katılımcılara ilgili Bakanlıklarca gerçekleştirilen çalıştay çıktıları sunulmuştur.

MALATYA KONFERANSININ ÇIKTILARI

- 1- Seminer süresince ilgili paydaşlar arasında iyi bir işbirliği ve koordinasyon olabileceği görülmüştür. İlgili tarafların ortak proje üretme ve yürütme noktasında işbirliğine yatkın olduğu gözlemlenmiştir.
- 2- Paydaşların, bölgenin problemlerin tanımlanması ve bu problemlere ilişkin projelerin geliştirilmesinde bilgi sahibi olduğu tespit edilmiştir. Bölgede uygulanmakta olan AB hibe programlarının bu kapasitenin oluşmasında etkili olduğu görülmüştür.
- 3- Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı ile Kırsal Kalkınma Operasyonel Programları arasında çok ince bir sınır bulunmaktadır. Konferans süresince paydaşlar bu konuda bilgilendirilmiştir. Özellikle bölge ekonomisinin (Malatya özelinde) % 60'ının kayısı üretimine dayanması nedeniyle proje fikirlerinin “kayısı” üzerine geliştirildiği görülmüştür. Paydaşlara daha proje “hazırlık” aşamasındayken ilgili program sahibi Bakanlıklarla görüşmeleri önerisinde bulunulmuştur.
- 4- Paydaşlara IPA'nın bir araç olduğu, tek başına bütün sorunlarımıza çözüm olamayacağı belirtilmiş ve temel altyapı sorunlarını ve diğer öncelikli konuları ulusal kaynaklarla gidermeleri önerilmiştir.
- 5- Bölgedeki aktörler arasında iyi bir işbirliğinin sağlanarak ortaklaşa hazırlanmış ve yörenin ihtiyaçlarını iyi yansıtan projelerin sunulmasının önemli olduğu dile getirilmiştir. Diğer bölgelerin de, sunacakları iyi projeler ile bu bölgenin rakibi olduğunun göz önüne alınması ve bölgenin güçlerinin birleştirilerek işbirliğine önem verilmesi gerektiğinin altı çizilmiştir.
- 6- Konferans kapsamında gerçekleştirilen ve Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı'nın detaylarının anlatıldığı çalışmaya bölgedeki “*Sanayi ve Ticaret Odaları*”nın katılım sağlamadıkları tespit edilmiştir. Valilikler ve üniversiteler ile birlikte Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı Sektörel İzleme Komitesi'ne dönüşümlü olarak katılım sağlayacak olan Sanayi ve Ticaret Odalarının gerçekleştirilen konferans hakkında bilgilendirilmesinde ve illerde Valiliklerin öncülüğünde bu üç aktörün sık sık bir araya gelerek durum değerlendirmesi yapmalarında fayda olacağı vurgulanmıştır.
- 7- Paydaşlara bundan sonraki proje çağrılarına ilgili Bakanlıkların çıkacağı duyurulmuş ve Bakanlıkların ilgili web sayfalarının takibinin önemli olduğu vurgulanmıştır.

**MALATYA KONFERANSI BOYUNCA BÖLGESEL REKABET EDEBİLİRLİK
OPERASYONEL PROGRAMINA İLİŞKİN SORULAN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORU 1: Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı (BROP) kapsamında proje sunacak belediyeler için 50 bin nüfus kriteri var mı? Belediyeler işbirliği içinde bir proje sunabilir mi?

BROP kapsamında belediyeler için 50 bin nüfus kriteri yoktur. Belediyeler Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programının tedbirleri kapsamında desteklenebilecek faaliyet alanlarına göre tek başlarına ya da işbirliği içerisinde proje sunabilir.

SORU 2: Bu programların kapsamında niye enerji bulunmamaktadır?

IPA'nın en temel amacı aday ve potansiyel aday ülkeleri üyelik ile birlikte uygulamaya girecek olan yapısal fon uygulamalarına hazırlamaktır. Operasyonel Programların hangi alanlarda–sektörlerde hazırlanacağı Avrupa Birliği tarafından belirlenmiştir.

SORU 3: Kırsal Kalınma Operasyonel Programından sorumlu Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı niçin Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı koordinasyonunun dışında tutuldu?

Kırsal Kalkınma (IPA'nın 5. Bileşeni) alanındaki çalışmalar, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı sadece 3. ve 4. bileşenlerden sorumlu stratejik koordinatör sıfatıyla çalışmalarını yürütmektedir. “Kırsal Kalkınma”, içeriği ve öngördüğü yapıların farklı olması sebebiyle işbu Konferans gündeminin de dışında tutulmuştur.

SORU 4: KOBİ'lere hibe var mı? Organize Sanayi Bölgesi olarak çevre ve katı atık konularındaki projelerimizi BROP kapsamında sunabilir miyiz?

Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı kapsamında KOBİ'lere doğrudan hibe verilmeyecektir. Fonlar daha çok KOBİ'leri temsil eden üst çatı kuruluşlara sağlanacaktır. Böylece bölgedeki bütün KOBİ'lerin yürütülecek projelerden faydalanmasına imkân sağlanacaktır. Öte yandan, çevre ve katı atık projelerine Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı kapsamında yer verilmeyecektir.

SORU 5:IPA'nın daha çok Ankara merkezli olduğu görülmektedir. Süreç niçin bu kadar merkezi hale geldi?

IPA yapılanması, merkezin koordinasyonunda çevrenin/yerelin inisiyatifine ağırlık vermektedir. Şu an itibariyle sürecin merkezi olduğu düşünülebilir ancak uygulamaya geçildiği andan itibaren projelerin yürütülmeye başlanması ile birlikte yereldeki kurum ve kuruluşların katkılarının artacağı görülecektir.

SORU 6: BROP kapsamında Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörünün bölgemizi için öncelikli sektör olduğunu söylediniz. Bu sınıflandırmayı biraz açar mısınız? BROP kapsamında maden aranabilir mi?

NACE (Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin Sınıflandırılması) olarak adlandırılan sektör sınıflandırmasının altında birçok sektöre yer verildiği görülmektedir. Madencilik ve Taş Ocakçılığı bu sınıflandırma dâhilinde bir üst başlığı teşkil etmektedir.

Öte yandan, BROP kapsamında doğrudan maden aramak maksatlı bir proje desteklenemez. “Madencilik ve taş ocakçılığı sektörünün bölge için öncelikli sektör olduğu” ifadesinden anlaşılması gereken bahse konu sektörden beslenen sanayi alanlarının BROP kapsamında daha çok desteklenebileceğidir.

SORU 7: Bölgemizde I.Organize Sanayi Bölgesi ile II. Organize Sanayi Bölgesi arasında hızlı tren projesi yoluyla bir ağ oluşturmak istiyoruz. BROP kapsamında bu mümkün müdür?

Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programının ilgili tedbirleri incelendiğinde “ağ ve kümelenme” oluşumlarına yer verildiği görülmektedir. Öte yandan, Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programında 1,1 numaralı sanayi alt yapısının geliştirilmesi tedbiri kapsamında “ortak ticari kullanıma yönelik lojistik merkezlerinin sanayi alanlarının içerisi ve çevresi ile havaalanlarının, limanların, ana ulaşım akslarının v.b çevresinde kurulması”na ilişkin faaliyetlerin desteklenebileceği ifade edilmektedir.

SORU 8: KOBİ’ler IPA kapsamında hibelerden faydalanamayacak. KOBİ’lerin faydalanabileceği başka ne tür kaynaklar var, bu konuda bilgi verir misiniz?

KOBİ’ler IPA kapsamında Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programının haricinde İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi ve Kırsal Kalkınma Operasyonel Programlarında hibelerden faydalanabilir. Öte yandan, KOBİ’lerin Avrupa Birliği’nin Topluluk Programlarından ve Avrupa Yatırım Bankasının kredilerinden de faydalanabileceği düşünülmektedir. Avrupa Birliği’nin Topluluk Programlarına yine Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nın yürütmekte olduğu Rekabet Edebilirlik ve Yenilikçilik Programı- CIP örnek olarak verilebilir. Bu program kapsamında KOBİ’ler proje sunabilirler.

SORU 9: 2007 Şubat ayı itibariyle sunduğumuz projelerin durumu nedir?

Şubat ayında sunulan projelerin değerlendirilmesi süreci henüz tamamlanmış değildir. Bu projelerin Operasyonel Programların hazırlanmasında ilgili Program Otoritelerine yapmış olduğu bir katkı söz konusudur. Bu projelerin yanı sıra ilgili Bakanlıklar çıkılacak yeni çağrılar kapsamında yeni proje fikirleri talep edebilir. Söz konusu projeleriniz de bu süreçte yeniden revize edilebilir ve sunulabilir. Ancak önümüzdeki süreç henüz planlanma aşamasındadır. Projelerin seçilmesine ilişkin proje seçim komiteleri oluşturulacaktır ve bu konudaki çalışmalar hâlihazırda sürdürülmektedir. Tüm paydaşlarımızdan beklentimiz bu konularda yapılacak duyurular için ilgili kurumların internet adreslerini devamlı suretle takip etmeleridir.

SORU 10: Operasyonel Programlar hazırlanırken bölgeden elde ettiğiniz verileri sizler kontrol ettiniz mi?

Bölgelerinize göndermiş olduğumuz anketler ve bu anketler sonucunda elde edilen bütün veriler tek tek Bakanlık tarafından kontrol edilmiş ve bölgenin görüşleri ve önerileri Operasyonel Programa dikkatli bir şekilde yansıtılmıştır.

SORU 11: Yeni dönemde hazırlayacağımız projeler daha önce yürütmüş olduğumuz projelerin bileşenlerine yönelik olabilir mi?

IPA'ya daha önceden yürütülmüş olan bir projenin bileşeni olarak yeni bir proje sunulabilir. Ancak projeler değerlendirilirken dikkate alınan en temel hususlardan birisi; önceden uygulanan projenin hedeflerine ne ölçüde ulaşabildiği ve bölgede yarattığı etkidir. Bununla birlikte, projelerin sürdürülebilir olması ve proje tamamlandıktan sonra oluşturulan idari yapıların devamlılığı gerekmektedir.

SORU 12: Cazibe merkezleri nasıl seçilmiştir?

Cazibe merkezlerinin seçilme süreci Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nca yürütülmüş olup bu yaklaşımın temel unsurlarına dair bilgiler yine anılan Müsteşarlıkça hazırlanan Stratejik Çerçeve Belgesi'nin "Coğrafi Yoğunlaşma: Büyüme Merkezleri Yaklaşımı" başlıklı bölümünde yer almaktadır. Demografi, istihdam, eğitim, sağlık, sanayi, tarım, finans ve diğer refah göstergeleri göz önünde bulundurularak 32 farklı değişken ele alınarak yapılan çalışma ile belirlenen büyüme merkezlerinin;

- orta ölçekli bir şehir olması,
- özellikle hizmet sektörüne hitap edecek şekilde yeterli bir nüfusa sahip olması,
- çevreleriyle güçlü ticari ve sosyal ilişkilerinin bulunması,
- istihdam ve gelir anlamında çarpan etkisi yaratabilmesi,
- iş çevrelerinin rekabetçiliğine katkı yapabilmesi için belirli düzeyde bir bilim – eğitim altyapısının bulunması ve bu yapılara erişimin mümkün olması,
- görece olarak güçlü bir ulaşım ağına sahip olması (örn: bir havaalanının varlığı) ve iyi donanımlı bir üniversitesinin bulunması

kriterlerini karşılaması hedeflenmiştir. Bu kriterler uyarınca yapılan puanlamanın ardından da büyüme merkezleri tespit edilmiştir.

Büyüme merkezlerinin bölgelerinde birer cazibe merkezi olmaları beklenmektedir. Bu illerin belirlenmesindeki asıl amaç bu iller ile çevre iller arasında bir işbirliği mekanizmasının oluşturulmasıdır. 15 büyüme merkezi bu anlamda bölgesel farklılıkların giderilmesinde bir amaç değil araçtır. Ayrıca IPA kapsamındaki fonlar sadece bu illere yönelik olarak kullanılacaktır.

BROP kapsamında da bu coğrafi yoğunlaşma söz konusudur ancak daha önce belirtildiği üzere bu bütçenin tamamının bu illere kullanılacağı anlamına gelmemektedir. Büyüme merkezlerinin tespit edilmesindeki amaç bu illerin bölgelerinin sürükleyici illeri olmasının öngörülmesidir.

SORU 13: BROP kapsamında doğal gaz istasyonu alt yapısı ile içme suyu arama ve işleme altyapısına ilişkin bir proje finanse edilebilir mi?

BROP kapsamında ne doğal gaz istasyonu alt yapısına ne de içme suyu arama ve işleme altyapısına ilişkin bir proje finanse edilemez.

SORU 14: Proje bütçesi maksimum ne olabilir? Projelerde minimum bir taban var mıdır?

Maksimum ve minimum proje limitleri hazırlanmakta olan OP Manüellerinde belirtilecektir. BROP kapsamındaki maksimum bütçe limiti 9,9 milyon avrodur. Bu vesile ile belirtilmesinde fayda olan bir diğer husus ise proje bütçesinin tespitinin ardından bütçede belirtilen maliyet unsurlarının gerçekçiliği konusunda proje başvurusu yapılan kurumun detaylı bir şekilde bilgilendirilerek toplam bütçenin gerekliliği konusunda ikna edilmesi gerektiğidir.

SORU 15: Bir sivil toplum örgütü olarak Müstakil Sanayici İşadamları Derneği (MÜSİAD) "Sanayi ve Ticaret Odası"nı ortak almadığı zaman proje hazırlayamaz mı? Bireysel olarak işadamlarıyla ortaklığa gitmek mümkün müdür?

Herhangi bir sivil toplum örgütü gibi MÜSİAD'da Sanayi ve Ticaret Odası olmaksızın bir proje hazırlayabilir ve bu projeyi BROP kapsamında sunabilir. Nitekim MÜSİAD aynı zamanda Sektörel İzleme Komitesi'nin de üyeleri arasında yer almaktadır. Ancak IPA kapsamında sağlanan fonların sınırlı olması nedeniyle işbirliği halinde sunulan projelerin daha desteklenebilir olacağı öngörülmektedir. Diğer taraftan bireysel olarak işadamları ya da KOBİ'lerle ortaklığa gidilebilmesi BROP kapsamında mümkün değildir.

SORU 16: Birden fazla proje üretebilir ve sunabilir miyiz?

Teoride, kurumlar birden fazla proje sunabilir ve bu projelerin her biri 9,9 milyon Avro olabilir, ancak Operasyonel Program belli bir bölgeye yoğunlaşmakta ve bu bölgede 43 tane il bulunmaktadır. Söz konusu kurum tarafından sunulacak projelerin hepsinin kabul edilmesi diğer bölgelere ve illere haksızlık yapılmasına sebebiyet verebilir. Dolayısıyla IPA fonlarının hedef bölgedeki her Düzey II Bölgesinde ve illerinde dengeli dağılımı gözetilecektir. Bu kapsamda dikkate alınan bir diğer husus ise projeyi sunan kurum ve kuruluşların proje uygulama kapasitesinin olup olmadığıdır, dolayısıyla birden fazla proje sunulması halinde bu kapasitenin gerçekten üst düzeyde olması gerekmektedir.

SORU 17: Üniversite, Valilik ve bir girişimcinin sunacağı proje kabul edilebilir mi?

Üniversite, Valilik ve bir girişimcinin sunacağı proje BROP kapsamında kabul edilemez.

SORU 18: Ulusal katkı paylarını banka hesaplarında göstermemiz gerekir mi? Yoksa kâğıt üzerinde göstersek yeterli olur mu?

IPA öncesi Mali İşbirliği kapsamında, ilk etapta ulusal katkı paylarının %60'ı avans olarak Ulusal Fonun hesabına yatırılmakta, buradan da Merkezi Finans ve İhale Birimine proje faaliyetlerinin ödemeleri için aktarılmaktaydı. IPA döneminde ise bu hususlara ilişkin detaylar; Avrupa Birliği tarafıyla Türk tarafının imzalayacakları Finansman Anlaşmasında tanımlanacaktır. Ancak, her halükarda, kâğıt üzerinde ulusal katkı payının gösterilmesi yeterli değildir.

SORU 19: Proje başvurusunda bulunan bir Sivil Toplum Kuruluşunun yeterliliği nasıl anlaşılır? Bu husus değerlendirilirken hangi ölçütler göz önüne alınmaktadır?

Proje başvurusunda bulunan Sivil Toplum Kuruluşunun yeterliliği öncelikle o kuruluşun daha önce bir AB projesi yürütüp yürütmediğine bakılarak anlaşılabilir. Öte yandan kuruluşun teknik kapasitesi, projeyi yürütmesi öngörülen ekibin özgeçmişleri titizlikle incelenir. Ayrıca, kurumun çalışma alanındaki tecrübeleri ve fiziki koşulları (ofis, ekipman, araç vb.) da dikkate alınır. Burada önem verilmesi gereken bir diğer husus da proje konusu ile projeyi sunan sivil toplum kuruluşum faaliyet alanının doğrudan örtüşür olmasıdır.

SORU 20: Sivil Toplum Örgütü ilgi alanına giren konularda mı proje hazırlamalıdır?

Sivil Toplum Kuruluşlarının BROP kapsamındaki ilgili tedbirlere ilişkin görev alanlarına giren konularda proje sunmaları projelerini daha kabul edilebilir kılar. Nitekim projelerin hangi kurum ve kuruluşlarca sunulabileceği Programda açıkça yer almaktadır.

SORU 21: Daha önceki hibe programlarında yaşanan sorunların giderilmesine ilişkin olarak bazı kurum ve kuruluşlarla telefon görüşmeleri yapılmak istenmiş ancak telefonlarımız cevapsız kalmıştır. IPA döneminde de böyle mi olacak?

IPA döneminde gerek gerçekleştirilen bölgesel konferanslarda sorulan sorular gerekse telefonla paydaşlardan gelen sorular cevaplanarak Bakanlığımızın internet sayfasında (<http://ipa.stb.gov.tr>) “**sık sorulan sorular**” bölümünde yayınlanacaktır. Ayrıca, IPA döneminde ilgili Bakanlıkların sorumlu birimlerine rahatlıkla ulaşılabilir ve sorunlar çözüme kavuşturulabilir.

SORU 22:Her Bakanlığın IPA kapsamında ayrı birimler kurmak istediği anlaşılmaktadır. Ancak daha önce uygulanan hibe programları sayesinde bölgelerimizde bazı kurulu kapasiteler ortaya çıkmıştır. Bu kapasitelerden istifade edilecek mi?

Temel amaç mevcut kapasitenin kullanılması ve bu kapasiteden bundan sonraki süreçte de istifade edilmesidir. Çünkü mevcut kapasite kolay oluşmuyor. Bu konunun bilincindeyiz. Gerek merkezde gerekse yerelde oluşturulması planlanan yapılar hâlihazırda tartışma aşamasındadır.

SORU 23: BROP’da dikkate alınan KOBİ tanımı nedir?

Türkiye’de 18 Mayıs 2006 tarihinde yürürlüğe giren yeni KOBİ tanımı ile AB KOBİ tanımı uyumlaştırılmış, tüm kurum ve kuruluşlar için tek bir tanım getirilmiştir. Yeni KOBİ tanımı ile **çalışan sayısı** esas alınırken **mali bilânço değeri, yıllık net satış hâsılatı, aidiyet** gibi kriterler de bir işletmenin tanımlanmasında dikkate alınmaya başlanmıştır. Ayrıca, işletmenin ölçeğine üç yıllık bir dönemdeki veriler dikkate alınarak karar verilmektedir. Bu tanıma ilişkin açıklama OP’nin ilgili bölümünde bulunmaktadır.

SORU 24: Faydalanıcıların eş finansmanı söz konusu olabilir mi?

BROP kapsamında faydalanıcıların eş finansmanı söz konusu olabilir. Bu durum projenin içeriğine göre değişebilir. Ulusal katkının en az %25 olacağı unutulmamalıdır.

SORU 25: Bundan sonraki çağrılar hangi kurum tarafından yapılacaktır?

Bundan sonraki çağrılar ilgili Operasyonel Programa sahip Bakanlıklar tarafından yapılacaktır. Çağrılar yapıldığı zaman ilgili kurumların internet sayfalarından da duyurulacaktır.

EK-1: ÇALIŞTAYA KATILIM SAĞLAYAN PAYDAŞLAR

1	Hülya TOKGÖZ	Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı	htokgoz@dpt.gov.tr
2	İlgen ŞERİFEKEN	Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı	iserif@dpt.gov.tr
3	Mesut KAMILOĞLU	Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı	mkamil@dpt.gov.tr
4	Erdem KAZAZ	Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı	ekazaz@dpt.gov.tr
5	Fusun ÇİÇEKOĞLU	AB Komisyonu Türkiye Delegasyonu	fusun.cicekoglu@ec.europa.eu
6	Alpay EYİNÇ	Sivas Valiliği	aspayevinc@hotmail.com
7	Abdullah MISIRLIOĞLU	Sivas Valiliği	abdullahayolla@hotmail.com
8	Süleyman ŞAHİN	Malatya İl Özel İdaresi	aypelin19@gmail.com
9	Abdülbaki ALAY	Malatya İl Özel İdaresi	abakialay@mynet.com
10	Haluk ŞENER	Malatya İl Özel İdaresi	senerhaluk@hotmail.com
11	Yusuf ÖZTÜRK	Malatya İl Özel İdaresi	ysfozturk@mynet.com
12	M. Sinan GÜVEN	Tunceli Valiliği	sinanmumtaz@hotmail.com
13	Suat BULUT	Yozgat Valiliği	bozoklusuat@hotmail.com
14	Serkan BOZTEPE	Yozgat Valiliği	serkanboztepe@hotmail.com
15	Ömer ORTADAĞ	Kayseri Valiliği	omerortadag@orakab.gov.tr
16	Zafer KILINÇ	Tunceli Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü	z_kilinc@hotmail.com
17	Yusuf ARSLAN	Bingöl Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü	stimbingolil@sanavi.gov.tr
18	Levent ŞENER	Tunceli Çemişgezek Kaymakamlığı	Leventsener23@hotmail.com
19	Muzaffer ASLAN	Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğü	aslanmuzaffer@hotmail.com
20	Fevzi YILDIZ	Bingöl Tarım İl Müdürlüğü	fevzi_yildiz@hotmail.com
21	Mehmet AYÇİÇEK	Bingöl Üniversitesi	maycicek3@hotmail.com
22	Hulusi BİNBAŞIOĞLU	İnönü Üniversitesi	hbinbasioglu@inonu.edu.tr
23	Hasan SÖYLER	İnönü Üniversitesi	hsoyler@inonu.edu.tr
24	Ömer Lütfi SÜL	Cumhuriyet Üniversitesi	sul@cumhuriyet.edu.tr
25	Sinan DİKER	Cumhuriyet Üniversitesi	sinan_diker@hotmail.com
26	Coşkun ATIZ	Cumhuriyet Üniversitesi	coskunatiz_mdn44@hotmail.com
27	Gülây ÇİÇEK	Malatya Konak Belediyesi	gulaycicek@hotmail.com
28	Saadettin KINACI	Malatya Belediyesi	enes_44tr@hotmail.com

29	Vahap CANPOLAT	Malatya Belediyesi	vahapcanpolat@hotmail.com
30	Oğuzhan GÖKTOLGA	Malatya Belediyesi	ogoktolga@hotmail.com
31	Mehmet DERE	DOKAB	mdere65@yahoo.com
32	Muharrem ÇELİK	DOKAB	muharrem_celik@yahoo.com
33	Mustafa SARSILMAZ	Malatya I.OSB Bölge Müdürlüğü	mstsr@gmail.com
34	Sevim ATEŞ	Malatya I.OSB Bölge Müdürlüğü	bilgi@malorsa.org.tr
35	Nurcan GEREZ	Tunceli Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu	
36	Kadriye KÖMÜRBOĞA	Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği	kados75@hotmail.com
37	Adil CULHA	Unlu Mamuller İşletmesi	asmaaltunlumamuller@hotmail.com
38	Mehmet TOPSÖĞÜT	Ant Grup	camci44@gmail.com
39	Mehmet Çetin KAYHAN	Çağlar Makine	mcetinkayhan@hotmail.com
40	Hüseyin GÜNDÜZ	Kültür ve Turizm Bakanlığı	hpolgun@hotmail.com
41	Mehmet Ali YILMAZ	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	ali.yilmaz@sanayi.gov.tr
42	Esmâ Meriç MERİÇLİ TAŞAN	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	mericme@sanayi.gov.tr
43	Nurettin ÖZDEN	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	nurettinoz@sanayi.gov.tr

EK-2: ÇALIŞTAY KAPSAMINDA HAZIRLANAN PROJE FİKİRLERİ

KAYISI VE MEYVE RAF ÖMRÜNÜN UZATILMASI PROJESİ

1-Operasyonel Program (OP) Tedbir No: Proje teklifi OP'nin hangi tedbirine yöneliktir?

1.1 Sanayi altyapısının Geliştirilmesi

2-Proje Adı: Kısa, çarpıcı ve proje hakkında fikir veren bir proje adı.

Kayısı ve Meyve Raf Ömrünün Uzatılması

3-Projeyi Sunan Kurum/Kuruluşlar:

Malatya İl Özel İdaresi, Malatya ESOB, Kayısı Birlik, Kayısı İhracatçıları Birliği, Malatya Sanayi ve Ticaret Odası

4-Proje Teklinden Faydalanacak Kurum/Kuruluş ve Kişiler: Proje hayata geçtiğinde uygulamadan fayda sağlayacak kurum, kuruluş ve kişiler.

Kayısı Birlik, Kayısı İhracatçıları Birliği, Çiftçiler, Nakliyeciler, Yaş ve Kuru Kayısı Esnafı

5-Projenin Uygulanacağı iller ve ilçeler:

Malatya Merkez ve 13 İlçe, Elazığ Baskil İlçesi

6-Projenin Tahmini Süresi: Proje kaç ay sürecek?

22 ay

7-Bu Proje Hangi Soruna Çözüm Bulmaya Yöneliktir? Kısaca sektördeki, bölgedeki ya da ildeki sorunu tanımlayınız ve bu proje ile sorunun çözümüne nasıl bir katkı sağlamak istiyorsunuz kısaca anlatınız.

Bölgenin ekonomisi % 60 oranında kayısı ve meyve üretimine dayanmaktadır. Kayısının üretiminin % 85'i 1 aylık periyotta hasat edilmektedir. Bu durum ise kayısı üreticilerini ürünlerini çok kısa bir sürede ellerinden çıkarmak zorunda bırakmaktadır. Bu durum da normalde ortalama 1,5 YTL olan yaş kayısı fiyatını 50 kuruşa düşürmekte ve çiftçinin emeğinin karşılığının alamamasına sebep olmaktadır.

8-Projenin Genel Amacı: Proje teklifi sektördeki, bölgedeki ya da ildeki büyük çaplı sorunun çözümüne katkı sağlamada nasıl bir öneme sahiptir? Bir cümlede kısaca tarif ediniz.

Projenin genel amacı, bölgenin ekonomik gelişimine doğrudan olumlu katkı sağlayarak geniş paydaş kitlesinin ekonomik seviyesini ve yaşam kalitesini yükseltmektir.

9-Projenin Spesifik Amacı: Proje, faydalanıcılarına nasıl bir katkı sağlayacaktır? Bir cümlede kısaca tarif ediniz.

- Kayısı üreticilerinin emeğinin karşılığını almasını sağlamak,
- Esnaf ve Sivil Toplum Örgütlerinin ürünlerini geniş bir zaman diliminde ve daha geniş sektör esnafı ile buluşturmak,
- Daha fazla istihdam sağlamak,
- Pazar payını yükseltmek

10-Projeden Beklenen Sonuçlar: Projenin uygulaması sonucunda ne tür çıktılar elde edilmek isteniyor? (artan istidam ve işletme sayısı, eğitilmiş kişi sayısı, kurulan inkübatör, laboratuvar sayısı, kurulan network sayısı, üniversite-sanayi-KOBİ işbirliği projeleri sayısı v.b)

- Bölgede kayısı üretimine ve pazarlamasına yönelik işgücü piyasasında % 20'lik bir büyüme
- Kayısı üreticilerinin geliri sofralık kayısıda % 80, kuru kayısıda % 200 artacak,
- Kayısıya bağlı işletme sayısı % 20 azalacak,
- Kayısı ve yaş meyve sektöründe uzman ve pazarlama elemanı sayısı % 50 artacak,
- Arama motorlarında kayısı ve ilgili proje bileşenleri ile ilgili network ağı kurulacak,

11-Proje Kapsamında Yapılacak Temel Faaliyetler: Proje teklifi kapsamında ne tür faaliyetler yapılarak beklenen sonuca ulaşılabilecektir? (Ortak kullanım merkezi oluşturulması, yönetim-organizasyon eğitimleri düzenlenmesi, turizm alanının peyzajının yapılması, bilgilendirme ofisinin kurulması, kümelenme eylem planının hazırlanması v.b)

- Proje ofisi ve proje ekibinin seçimi,
- İhale ve satın alma faaliyetleri,
- Depolama ve Kalibrasyon Tesisinin Kurulması ve İnşaat Faaliyetleri,
- Değerlendirme ve denetim faaliyetleri,
- Eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri,
- Görünürlük ve tanıtım faaliyetleri,
- Değerlendirme ve sonuç raporu.

12-Projenin Tahmini Bütçesi

2,345 milyon Avro * 3: **7.035 milyon Avro**

DANIŞARAK GELİŞME PROJESİ

1-Operasyonel Program (OP) Tedbir No: Proje teklifi OP'nin hangi tedbirine yöneliktir?

1.1 Sanayi altyapısının geliştirilmesi

2-Proje Adı: Kısa, çarpıcı ve proje hakkında fikir veren bir proje adı.

Danışarak Gelişme

3-Projeyi Sunan Kurum/Kuruluşlar:

Sivas Valiliği, Sanayi ve Ticaret Odası, Organize Sanayi Bölgesi, Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü, Cumhuriyet Üniversitesi

4-Proje Teklinden Faydalanacak Kurum/Kuruluş ve Kişiler: Proje hayata geçtiğinde uygulamadan fayda sağlayacak kurum, kuruluş ve kişiler.

KOBİ'ler ve Diğer Girişimciler

5-Projenin Uygulanacağı iller ve ilçeler:

Sivas İli ve İlçeleri

6-Projenin Tahmini Süresi: Proje kaç ay sürecek?

24 ay

7-Bu Proje Hangi Soruna Çözüm Bulmaya Yöneliktir? Kısaca sektördeki, bölgedeki ya da ildeki sorunu tanımlayınız ve bu proje ile sorunun çözümüne nasıl bir katkı sağlamak istiyorsunuz kısaca anlatınız.

Bölgedeki KOBİ'lerin kurumsal gelişimlerinde eksiklikler bulunmaktadır. KOBİ'ler kanun ve mevzuat konusunda yeterli bilgiye sahip değiller. KOBİ'ler strateji belirlemede sorunlar yaşıyorlar. Komşu iller ile ortak bilgi ağları kurulmasında sıkıntılar bulunmaktadır. Sivas'ta yapılacak yatırımların belirlenmesinde sıkıntılar bulunmaktadır. Sivas'a gelen yatırımcılara ilin öncelikleri hakkında bilgiler verilememektedir. Bu proje bu sorunların giderilmesinde öncü rol oynayacaktır.

8-Projenin Genel Amacı: Proje teklifi sektördeki, bölgedeki ya da ildeki büyük çaplı sorunun çözümüne katkı sağlamada nasıl bir öneme sahiptir? Bir cümlede kısaca tarif ediniz.

İşletmelerin desteklenmesi ile rekabet edebilirliğin artırılması

9-Projenin Spesifik Amacı: Proje, faydalanıcılarına nasıl bir katkı sağlayacaktır? Bir cümlede kısaca tarif ediniz.

- Kaynak israfının önüne geçmek,
- Atıl yatırım sayısını minimize etmek,
- İlin rekabet edebilme gücünü yükseltmek,

10-Projeden Beklenen Sonuçlar: Projenin uygulaması sonucunda ne tür çıktılar elde edilmek isteniyor? (artan istidam ve işletme sayısı, eğitilmiş kişi sayısı, kurulan inkübatör, laboratuvar sayısı, kurulan network sayısı, üniversite-sanayi-KOBİ işbirliği projeleri sayısı v.b)

- İle yapılacak yatırımlarla istihdam arttırılacak,
- KOBİ'lerin eğitim ve bilgi seviyeleri yükseltilecek.

11-Proje Kapsamında Yapılacak Temel Faaliyetler: Proje teklifi kapsamında ne tür faaliyetler yapılarak beklenen sonuca ulaşılacaktır? (Ortak kullanım merkezi oluşturulması, yönetim-organizasyon eğitimleri düzenlenmesi, turizm alanının peyzajının yapılması, bilgilendirme ofisinin kurulması, kümelenme eylem planının hazırlanması v.b)

- İŞGEM kapsamında hizmete sunulan ama kullanılmayan atıl haldeki binanın proje kapsamında kullanılması
- Binanın tefrişat ve donanımının yapılması,
- Proje kapsamında çalıştırılmak üzere 6 personelin istihdam edilmesi,
- Personelin 2'şer aylık dönemlerde 4 aylık eğitime tabi tutulması,
- Eğitim salonu ile ilgili tefrişat, yazılım, donanım temini yapılması,
- Personelin danışmanlık hizmetine başlaması,
- Değerlendirme ve sonuç raporunun hazırlanması.

12-Projenin Tahmini Bütçesi

.... milyon Avro

İŞLE -PAKETLE SAT PROJESİ

1-Operasyonel Program (OP) Tedbir No: Proje teklifi OP'nin hangi tedbirine yöneliktir?

1.1 Sanayi altyapısının geliştirilmesi

2-Proje Adı: Kısa, çarpıcı ve proje hakkında fikir veren bir proje adı.

İPSAT

3-Projeyi Sunan Kurum/Kuruluşlar:

Üniversite ve Organize Sanayi Bölgesi,

4-Proje Teklinden Faydalanacak Kurum/Kuruluş ve Kişiler: Proje hayata geçtiğinde uygulamadan fayda sağlayacak kurum, kuruluş ve kişiler.

Üniversiteler, KOBİ'ler ve Girişimciler

5-Projenin Uygulanacağı iller ve ilçeler:

TR-B1 Bölgesi Malatya, Elazığ, Bingöl ve Tunceli

6-Projenin Tahmini Süresi: Proje kaç ay sürecek?

24 ay

7-Bu Proje Hangi Soruna Çözüm Bulmaya Yöneliktir? Kısaca sektördeki, bölgedeki ya da ildeki sorunu tanımlayınız ve bu proje ile sorunun çözümüne nasıl bir katkı sağlamak istiyorsunuz kısaca anlatınız.

Bu proje bölgedeki işletmelerin işletme ve paketleme açısından sorunlarına çözüm olacaktır. Proje ile işletmelerin ürünlerini daha kolay ve ucuza paketleme ve işlemesi sağlanacaktır.

8-Projenin Genel Amacı: Proje teklifi sektördeki, bölgedeki ya da ildeki büyük çaplı sorunun çözümüne katkı sağlamada nasıl bir öneme sahiptir? Bir cümlede kısaca tarif ediniz.

TR-B1 bölgesinin ekonomik hayatının canlandırılması ve sanayi alt yapısının geliştirilmesine katkı sağlamak

9-Projenin Spesifik Amacı: Proje, faydalanıcılarına nasıl bir katkı sağlayacaktır? Bir cümlede kısaca tarif ediniz.

TR-B1 Bölgesinde depolanması zor olan ürünlerin işlenerek paketlenmesini sağlamak

10-Projeden Beklenen Sonuçlar: Projenin uygulaması sonucunda ne tür çıktılar elde edilmek isteniyor? (artan istidam ve işletme sayısı, eğitilmiş kişi sayısı, kurulan inkübatör, laboratuvar sayısı, kurulan network sayısı, üniversite-sanayi-KOBİ işbirliği projeleri sayısı v.b)

- İstihdam artacak,
- İşletmelerin yatırım maliyeti düşecek,
- Depolama sorunu çözülecek,
- Pazarlamada kolaylık sağlanacak,
- Kendi başına hizmet sağlayan bir merkez oluşturulacak.

11-Proje Kapsamında Yapılacak Temel Faaliyetler: Proje teklifi kapsamında ne tür faaliyetler yapılarak beklenen sonuca ulaşılacaktır? (Ortak kullanım merkezi oluşturulması, yönetim-organizasyon eğitimleri düzenlenmesi, turizm alanının peyzajının yapılması, bilgilendirme ofisinin kurulması, kümelenme eylem planının hazırlanması v.b)

- Ortak bir kullanım tesisinin kurulması,
- Binanın tefrişatı,
- Bilgilendirme ofisinin kurulması,
- Pazarlamam, girişimcilik, işletme ve paketlenme eğitimlerinin verilmesi

12-Projenin Tahmini Bütçesi

6,5 milyon Avro